

HÍRLEVÉL A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEÉRŐL

A Magyar Szabadalmi Hivatal és a Magyar Szellemitulajdon-védelmi Tanács kiadványa

7 évfolyam 1. szám

2010. I. negyedév

A Magyar Szabadalmi Hivatal 2009. évi tevékenységének rövid mérlege 1 – Az MSZH nyilatkozata a közösségi védjegy tényleges használatának területi terjedelmével kapcsolatban 2 – Jedlik Ányos-díj 3 – Megválasztották az Európai Szabadalmi Hivatal új elnökét 4 – Együttműködési megállapodást kötött a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Szabadalmi Hivatal 4 – A 2010. évi jogdíjközleményekről 4 – Felmérés a kis- és középvállalkozások iparjogvédelmi tudatosságáról 5 – Megalakult a Kutatási és Tudománypolitikai Tanács 6 – Rekordmennyiségű diplomamunka-pályázat érkezett 6 – „Hamis ígéretek, valódi veszélyek” Bejárja az országot a hamis tárgyak kiállítása 6 – Megjelent az European Innovation Scoreboard 2009 jelentés 7 – Magyar Formatervezési Díj pályázat 2010 7 – Design Management Díj 2010 7 – Formatervezési és iparművészeti ösztöndíjasok tárlata 8

MSZH

A MAGYAR SZABADALMI HIVATAL 2009. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉNEK RÖVID MÉRLEGE

A szellemi tulajdon védelméért felelős kormányhivatalként a Magyar Szabadalmi Hivatal magas színvonalon teljesítette a *nemzeti iparjogvédelmi hatósági tevékenység* mennyiségi és minőségi követelményeit a nemzetközi és hazai előírásokkal összhangban, szakmai tevékenységét az ügyfelek általános elégedettsége kísérte, a felhasználó-barát környezet és infrastruktúra jellemezte.

A hivatal hatékony és kezdeményező módon látta el a szellemi tulajdon védelmével összefüggő jogszabály-előkészítési feladatokat, amely döntően az iparjogvédelmi, illetve a szerzői jogi szabályozást érintő jogszabály-módosítások előkészítésére, véleményezésére, valamint az Európai Unióban, az Európai Szabadalmi Szervezetben és a Szellemi Tulajdon Világszervezetben viselt tagsággal összefüggő kodifikációs és kapcsolódó munkákra, továbbá a nemzetközi kapcsolatok erősítésére irányult.

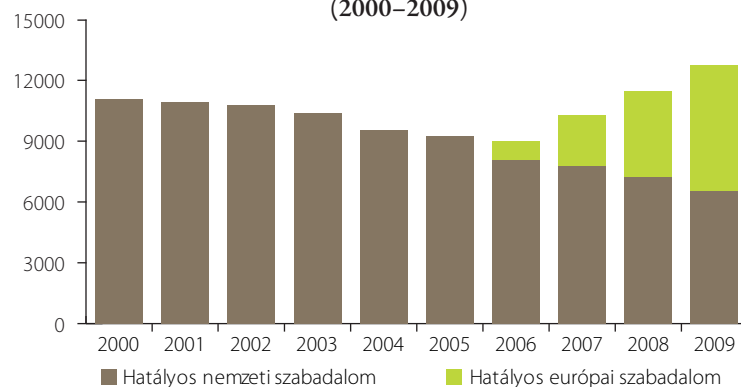
A nemzetközi oltalmi rendszerekhez való csatlakozás következtében évről évre növekszik a Magyarországra is kiterjedő hatályú oltalmak mennyisége, amelyekre a belföldi piac minden szereplőjének tekintettel kell lennie gazdasági tevékenysége során. A globális pénzügyi válság hatására a nemzetközi szabadalmi együttműködés (Patent Cooperation Treaty, PCT) keretében benyújtott – Magyarországot is megjelölő – bejelentések száma 2009-ben 155 ezer volt, azaz az előrejelzéseknél kisebb mértékben, 4,5%-kal csökkent. A válsággal összefüggésben az előző évihez képest csökkent (mintegy 71 ezret tett ki) a közösségi formatervezésimintalajstromozások száma is. Tovább növekedett ugyanakkor a Magyarországra is kiterjedő hatállyal 2009-ben megadott közösségi védjegyek száma, felülmúlta a 89 ezret. Az Európai Szabadalmi Egyezményhez történt 2003. január

1-jei csatlakozást követő években folyamatosan növekvő számban érkeztek Magyarországra a megadott európai szabadalmakkal kapcsolatos ügyek. Több mint 25 ezer volt az elmúlt évben az Európai Szabadalmi Hivatal által HU-megjelöléssel megadott európai szabadalmak száma, az MSZH pedig 2309 európai szabadalom magyarországi hatályosítása iránti kérelmet fogadott. A közösségi és európai oltalmi rendszerekhez való csatlakozás hatásaként a külföldi bejelentések európai, illetve közösségi útra terelődése következtében a várakozásoknak megfelelően csökkenő trendet mutatott a külföldi bejelentők által közvetlenül a hivatalnál benyújtott iparjogvédelmi ügyek száma. A közösségi oltalmi rendszer elszívó hatása következtében tovább csökkent a nemzetközi (Madridi Megállapodás szerinti) együttműködés keretében hazánkra kiterjedő külföldi védjegybejelentések száma, valamint visszaesett a nemzetközi (Hágai Megállapodás szerinti) együttműködés keretében magyarországi hatállyal benyújtott formatervezésiminta-oltalmi bejelentések, valamint a bejelentésben foglalt minták száma.

Az elmúlt évben öröndetes módon erősödött a hazai bejelentők iparjogvédelmi aktivitása: a magyar szabadalmi bejelentések száma 11%-kal, a benyújtott formatervezési mintaoltalmak száma pedig 13%-kal haladta meg az előző évit. A gazdasági környezeti feltételek romlása ellenére a hazai védjegybejelentési aktivitás is csak kevéssel, mintegy 1,5%-kal maradt el a 2008. évitől. A hazai bejelentők külföldi bejelentéseinek száma ugyan változatlanul rendkívül alacsony volument képviselt, de mind európai szabadalmi (mintegy 130 bejelentéssel), mind közösségi és nemzetközi (Madridi Megállapodás szerinti) védjegybejelentési aktivitásuk (302, illetve 246 bejelentés) tekintetében növekedés volt regisztrálható az előző évihez viszonyítva. Mindazonáltal a nemzetközi szabadalmi együttműködés (PCT) keretében benyújtott hazai bejelentések száma csökkent (148 bejelentés).

A Magyarországon hatályos szabadalmak száma 2005 óta folyamatosan emelkedett elsősorban a hatályosított európai szabadalmak számának növekedése következtében. A hazánkban hatályos szabadalmak száma 2009 végén 12749

A Magyarországon hatályos szabadalmak száma (2000–2009)

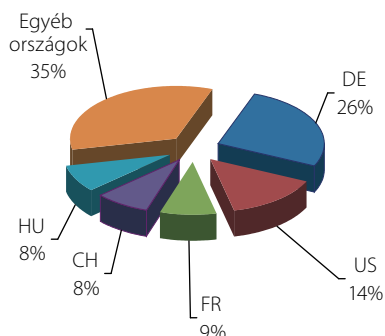

A legtöbb hatályos szabadalommal rendelkező szakterületek, 2009

Szakterület	Hatályos nemzeti szabadalmi oltalmak	Hatályosított európai szabadalmak
Gyógyszeripar	2335	1910
Gépelemek	604	782
Kémia (gyógyszeripar nélkül)	598	573
Fém termékek (gépek nélkül)	505	586
Műszerek	503	448
Villamos gépek (elektronika nélkül)	329	335

volt, 1287-tel több az előző évinél. A nemzeti úton megadott, hatályos szabadalmak száma 6547, a hatályosított európai oltalmak száma pedig 6202 volt. A Magyarországon hatályos szabadalmak szakterületek szerinti összetételét tekintve 2009 végén a gyógyszeripar állt az első helyen. A Magyarországon hatályos szabadalmak jogosultjainak 8%-a volt magyar (1048 szabadalom), a külföldiek közül a német (26%) és az amerikai jogosultak (14%) álltak az élen.

A Magyarországon hatályos szabadalmak jogosultjainak országok szerinti megoszlása, 2009

A Magyarországon *hatályos nemzeti védjegyoltalmak* száma 2009 végén 52844 volt; ezek 57%-ának magyar volt a jogosultja. A hazánkban hatályos nemzetközi (Madridi Megállapodás szerinti) védjegyoltalmak regisztrált száma 142708 volt; ezek 31%-a német, 17%-a francia és 11%-a svájci jogosultak tulajdonában volt. A Magyarországra is kiterjedő hatályú, lajstromozott közösségi védjegyállomány 597 ezer volt.

Az MSZH az ügyfelek differenciált igényeihez igazodó, *opciókban gazdag hatósági eljárási kínálatot* biztosított bejelentői számára, tevékenységét a magas szakmai színvonal, valamint az átfogó gyorsítási program eredményeként *az átfutási idő csökkenése* jellemezte mind a szabadalmi, mind a védjegyterületen.

A magas színvonalon végzett hivatali szabadalmi kutatási és vizsgálati tevékenység nemzetközi szintű elismeréseként az MSZH tovább *szélesítette a nemzetközi szabadalmi munkamegosztásban való részvételét*. A szabadalmak engedélyezésének gyorsítását célzó, eredetileg japán kezdeményezésű *Patent Prosecution Highway (PPH)* projekt révén az MSZH a világ legfelkészültebb szabadalmi hivatalait tömörítő körbe léphetett be, amikor a japán, a finn, majd az osztrák nemzeti hivattal kétoldalú megállapodásokat kötött. Az együttműködés alapján a közreműködő hivatalok kölcsönösen elismer-

rik az adott találmánnyal kapcsolatban a másik hivatal által már elvégzett vizsgálati munkát, és ezáltal a bejelentőknek lehetősége nyílik a vizsgálat gyorsított lefolytatását kérelmezni.

Az MSZH a szellemi tulajdon-védelem sajátos eszközeivel járul hozzá a *hazai innováció* támogatásához. Célja az volt, hogy mérhető eredményességű befolyást gyakoroljon a hazai innovációs potenciál meghatározó célcsoportjainak (kkv-k, felsőoktatási intézmények, MTA) szellemi tulajdon-védelmi tudatosságára és aktivitására. A mértékadó nemzetközi tapasztalatok alapján kifejlesztett szabadalmi és védjegy kutatási szolgáltatások a megalapozott üzleti döntéshozatal eszközei. A hivatal katalizátorként vett részt a nemzetközi szellemivagyongó-értékelési módszertan hazai viszonyokra való adaptálásában, többek között az MTA-val kialakított együttműködés keretében. A kkv-k iparjogvédelmi tudatosság-növelését célzó, nemzetközi elismerést szerzett, Iparjogvédelmi Versenyképességet Alapozó Cselekvési Program 2009-ben újraindult *VIVACE+* néven a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal és az MSZH együttműködésében, továbbá 14 regionális partnerszervezet részvételével.

Az MSZH folyamatosan bővítette és fejlesztette gazdag szakmai ismereteket tartalmazó *honlapját*. A honlapot több mint 545 ezer egyedileg azonosítható látogató 737 ezer alkalommal látogatta meg az elmúlt évben. A megtekintett oldalak mennyisége 22%-kal, a letöltött adatmennyiség 26%-kal nőtt.

Az MSZH kezdeményezésére létrehozott és koordinációja mellett működtetett *Hamisítás Elleni Nemzeti Testület* hozzájárult a szellemi tulajdonjogok megsértése elleni hatékonyabb fellépéshez. Intézkedései és akciói a statisztikai számbavételi, tudatossági-képzési, jogérvényesítési, valamint szektorális pillérek mentén valósultak meg.

Penyigey Krisztina

AZ MSZH NYILATKOZATA A KÖZÖSSÉGI VÉDJEGY TÉNYLEGES HASZNÁLATÁNAK TERÜLETI TERJEDELMÉVEL KAPCSOLATBAN

A Magyar Szabadalmi Hivatal 2010. február 5-én nyilatkozatot tett közzé a honlapján a közösségi védjegy tényleges használatának területi terjedelmével kapcsolatban. A nyilatkozat kiadására a Benelux Szellemi Tulajdonvédelmi Hivatalnak (BSZTH-nak) a 2010. január 15-én – egy felszólalás kapcsán – a Belső Piaci

Harmonizációs Hivatal (BPHH) által követett joggyakorlat irányától eltérő döntése szolgáltatott alapot.

A BSZTH döntésének indokolásában kifejtette, hogy a közösségi védjegy egy tagállamban történő használata védjegyekre vonatkozó tagállami

jogszabályok közelítéséről szóló 2008/95/EK irányelv, valamint a közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK rendelet (a továbbiakban: KVR) alapján nem minősül jogfenntartó használatnak (*ONEL/OMEL, Leno Merken B.V. / Hagelkruis Beheer bv ügy*). Az Európai Unió Bírósága mindezidáig egyetlen ítéletében

sem nyilatkozott arról, hogy egy közösségi védjegy tényleges használata megvalósulhat-e, ha azt csupán egyetlen tagállamban alkalmazzák áruljelzőként; a BSZTH döntése pedig a KVR 15. cikkének (1) bekezdésében szereplő kitétel, azaz „a Közösségben” történő használat követelményének kívánt érvényt szerezni.

Az MSZH nyilatkozta rámutatott arra, hogy a BSZTH az általa első fokon elbírált ügyben arra tett kísérletet, hogy a hosszú ideje vitás kérdést tisztázza, ezt a törekvést pedig az MSZH üdvözlő és támogatja, fokozott figyelemmel kísérve az eljárás alakulását. Az MSZH nyilatkozatában hangot adott annak a véleményének, hogy a közösségi védjegyrendszert nem azzal a céllal hozták létre, hogy az Európai Unió tagállamaiban működő nemzeti védjegyrendszerek helyébe lépjen, azokat felváltsa. A KVR a közösségi és a nemzeti oltalmi rendszerek együttélésére (*co-existence*) épül, így a rendszerek közötti – bejelentői igények szerinti – választás, valamint a közösségi oltalommal párhuzamos nemzeti vagy nemzetközi védjegyoltalom megszerzésének lehetőségét is fenntartotta. Ilyen módon vissza helyzetet teremtett az a körülmény, hogy a jelenlegi joggyakorlat szerint elég a közösségi védjegy egyetlen tagállamban, illetve egy tagállam területének csupán egy részén való használatát igazolni ahhoz, hogy a

közösségi védjegy jogosultja el tudja hátrítani a használat elmulasztásához fűződő jogkövetkezményeket. Az Európai Unió belső piacán ennek következtében egyre több megjelölés részesül úgy közösségi védjegyoltalomban, hogy jogosultjaik az Európai Unió területének töredékén való tényleges használat révén is akadályozni tudják a tagállamok túlnyomó többségének valamely részén működő más vállalkozások üzleti tevékenységét. Különösen élesen merül fel az akár egyetlen tagállamban való használat elégséges mivoltának problémája a mostanra már 27 tagállamot számláló Európai Unióban.

Az MSZH nyilatkozata kiemelte azt, hogy időszerű a közösségi védjegyek jogfenntartó hatású tényleges használatával (*genuine use*) kapcsolatos területi követelmények mielőbbi felülvizsgálatának megkezdése. Erre kiváló alkalmat szolgáltat az Európai Unió Tanácsa által 2007 májusában elfogadott következtetések értelmében – az Európai Bizottság megbízása alapján – a Max Planck Intézet által elkészítendő, a közösségi védjegyrendszer teljes működésére kiterjedő átfogó tanulmány értékelése. A felülvizsgálat elmaradása esetén a hazai kis- és középvállalkozások, illetve a nemzeti védjegyrendszer használói idővel olyan helyzetbe kerülhetnek, hogy számukra a nemzeti védjegyoltalom nem lesz többé ésszerű választás, noha gazdasági értelemben csupán nemzeti védjegyoltalomra volna szükségük. Az MSZH nyilatkozata szerint ezt a folyamatot erősíti az,

ha olyan közösségi védjegyek sokasága képez akadályozó jogot egy nemzeti védjegy lajstromozása előtt, amelyeket az Európai Unió jelentős része helyett valójában csupán „nemzeti” kereteken belül használnak. A nemzeti védjegyrendszerek indokolatlan háttérbeszorulása azzal a következménnyel is járhat, hogy a vállalkozások előtt szűkösebb választék áll majd, amikor megjelölésük oltalmazási lehetőségeit mérlegelik, és kénytelenek lesznek közösségi úton védjegyoltalmat szerezni, függetlenül attól, hogy valóságos üzleti igényeiknek nem ez az oltalmi opció felelne meg.

Az MSZH a nyilatkozat kiadásával arra is fel kívánta hívni a figyelmet, hogy a közösségi védjegyjog alkalmazása a nemzeti hatóságoknak és bíróságoknak ugyanúgy feladata, mint a BPHH-nak, így a közösségi védjegyek tényleges használatára vonatkozó területi követelményekkel kapcsolatos jogértelmezésre is – az Európai Bíróság joggyakorlatának figyelembevételével – ugyanúgy jogosultak. Ebből következően addig, amíg az Európai Bíróság a vitatott kérdésben állást nem foglal (amire a jogbiztonság érdekében mielőbb szükség lenne), a tagállami hatóságok döntéseit mindenki köteles tiszteletben tartani.

Dr. Csiky Péter

JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

A *Jedlik Ányos-díjat* a Magyar Szabadalmi Hivatal elnökének kezdeményezésére az ipari és kereskedelmi miniszter alapította 1996-ban, a magyar szabadalmi rendszer centenáriumi évében, és a kimagaslóan sikeres feltalálói tevékenység, valamint a kiemelkedő színvonalú és hatékonyságú iparjogvédelmi munkásság elismerését szolgálja. A 2010. évi Jedlik Ányos-díj ünnepélyes átadására, a nemzeti ünnephez kapcsolódóan 2010. március 12-én az MSZH konferenciatermében került sor. A díjakat *Bendzsel Miklós*, a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke adta át.

Jedlik Ányos-díjban részesült:

Jamrik Péter villamosmérnök, a Novofer Távközlési Zrt. vezérigazgatója,

Molnár Imre vegyész, magyar és európai szabadalmi ügyvivő, a Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft. ügyvezetője

Dr. Orbán Gyula vegyészmérnök, a CHEMOR Kft. igazgató-tulajdonosa

Szabó Zoltán gépészmérnök, a GEA EGI Energiagazdálkodási Zrt. elnöki tanácsadója, korábbi elnöke

Dr. Veisz Ottó agrármérnök, az MTA doktora, az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet igazgató-helyettese

Honoris causa Jedlik Ányos-díjban részesült

Beck Mihály akadémikus, a Debreceni Egyetem professzor emeritusa, az MTA Kémiai Kutatóintézet kutatóprofesszora

Honoris causa Jedlik Ányos-díjban postumus részesült

Mayer Farkas OSB, Rátz Tanár Úr Díjas szerzetes-tanár, Jedlik Ányos életművének jeles kutatója, munkásságának feltárója

MEGVÁLASZTOTTÁK AZ EURÓPAI SZABADALMI HIVATAL ÚJ ELNÖKÉT

Az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának 2010. március 1-jén tartott 122., rendkívüli ülésén a delegációk 3/4-es szótöbbséggel megválasztották *Benoît Battistelli* (FR) az Európai Szabadalmi Hivatal új elnökévé. Az

új vezető 2010. július 1-jén foglalja el hivatalát, és megbízatása 5 évre szól.

Benoît Battistelli az Európai Szabadalmi Hivatal élére való megválasztását megelőzően több mint fél évtizedig vezette a francia Szellemi

Tulajdon Nemzeti Intézetet, valamint – 2009 tavaszától az elnökválasztási eljárásban való személyes érintettségének megállapításáig – az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának elnöki posztját is betöltötte.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁST KÖTÖTT A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ÉS A MAGYAR SZABADALMI HIVATAL

Együttműködési megállapodást írt alá 2010. március 12-én *Németh Tamás*, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára és *Bendzsel Miklós*, a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke az MSZH székházában.

A megállapodás fő célja az MTA irányítása alatt álló kutatóintézetekben a szellemi tulajdon-jogok védelmének, a jogérvényesítés gyakorlatának támogatása. Az együttműködés során az iparjogvédelmi oltalmat élvező szellemi alkotások piacra juttatása érdekében a Magyar Szabadalmi Hivatal vállalja, hogy az akadémiai intézmények vezetőinek és kutatóinak továbbképzése keretében szemináriumokat tart a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelmének és a szellemi alkotások hasznosításának jogi hát-

teréről, a nemzetközi szellemi tulajdon-védelem gyakorlati kérdéseiről, a kutatóintézmények iparjogvédelmi feladatairól, a hasznosítás lehetőségeiről. Az együttműködés várhatóan az akadémiai intézetek fokozott iparjogvédelmi aktivitásával párosul. Az MTA saját tulajdonú szabadalmi portfóliója sokszáz sikeres kutatási projektje bázisán, akár rövidtávon is megkétszerezhető a közösen fejlesztendő szellemi vagyon-értékelési módszertan elterjesztésével.

A megállapodás tükrözi azt a törekvést, amellyel az MTA különös gondot fordít a kutatás-fejlesztési és innovációs eredmények gyorsabb és hatékonyabb hasznosulására. Beleillik továbbá abba a folyamatba, amelyben az MSZH célul tűzte ki, hogy a legfontosabb hazai innovációs műhelyekben keletkezett eredmények iparjogvédelmi oltalommal, piacképes gazdasági

erőt képviselő szellemi tulajdon-védelmi portfólióval rendelkező, szellemi vagyoni értéket hordozó terméké váljanak.

A két intézmény eddigi közös erőfeszítései az elmúlt években a Magyar Tudomány Hete közös rendezvényeiben, az Akadémiai–Szabadalmi Nívódíjak odaítélésében, valamint a hazai innovációpolitikai tapasztalatok kölcsönös megosztásában öltöztek testet. Az MTA intézményvezetői szinten képviselteti magát az MSZH mellett működő Magyar Szellemi tulajdon-védelmi Tanácsban. Mindez jó alapot szolgáltat arra, hogy a megállapodásban kitűzött célok is megvalósuljanak és hozzájáruljanak a szellemi vagyonnal való gazdálkodás hatékony gyakorlatának megalapozásához Magyarországon.

A 2010. ÉVI JOGDÍJKÖZLEMÉNYEKRŐL

A közös jogkezelő szervezetek 2010. évi jogdíjkezelvényei a közelmúltban jelentek meg – nem egy időben – a Hivatalos Értesítőben. A következőkben a 2010. március 15-éig megjelent jogdíjkezelvények néhány fontosabb újonságát emeljük ki.

Az *Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület* (Artisjus) jogdíjkezelvényeivel kapcsolatban fontos kiemelni, hogy a közös jogkezelő szervezet az elmúlt évben átdolgozta az interaktív online és mobil felhasználásokról rendelkező jogdíjkezelvényét az ezen a területen zajló gyors technikai fejlődésre tekintettel. Ennek eredményeként kerültek be a 2009. évi közleménybe az „IPTV” és más digitális rádió-, televízió-szolgáltatások. Ezek az új hírközlési szolgáltatások újfajta üzleti modelleket hívtak életre, amelyek a közös jogkezelő szervezet jogdíjszámítási módjára is kihatással voltak, illetve vannak. Az Artisjus 2009-ben vezette be első alkalommal az „R-TV” jelű jogdíjkezelvényét, amely nem tartalmazza a kábelszervezetek által fizetendő jogdíjakat; ez utóbbiakat a „Kábel” jelű közlemény foglalja magában. A közös jog-

kezelő szervezet 2010-ben sem változtatott a százalékos jogdíjak mértékén, ugyanakkor megkezdte a korábbi díjfizetési rendszer fokozatos átalakítását: 2010-ben a rádió-televízió szervezetek önként választhatják a zenefelhasználás mértékéhez is igazodó jogdíjakat. Ezen túlmenően, a jogdíjkezelvény rendelkezik a jogdíjtúlfizetéssel való elszámolásról és az esetleges jogdíjtartozás megfizetéséről is. A magáncélú másolásokra tekintettel megállapított üres hang- és képhordozó jogdíjakra vonatkozó jogdíjkezelvényben érdemi bővülést jelent a következő jogdíjak megjelenése: kép-, illetve hanghordozóként használható memóriakártyák (például kártya hordozható multimédia eszközhöz, CF, MMC, MS, Smart Media, SD, Mini SD, MicroSD, xD, Microdrive-típusú kártyák), audio-, illetve audiovizuális tartalom másolására/tárolására alkalmas külső, hordozható háttértároló (pl. Pendrive, USB Flash Drive) és multimédia eszközbe integrált tárolóegységek.

Az *Előadóművészi Jogvédő Iroda* (MSZSZ-EJI) az Sztj. 74. § (2) bekezdése szerinti felhasználás feltételeit rendező jogdíjkezelvényét – az adat-

szolgáltatást internet alapú felület bevezetésével megkönnyítő technikai változás kivételével – a 2009. évi jogdíjkezelménnyel azonos tartalommal hirdette ki. A díjmértékeket az MSZSZ-EJI 2010-ben sem emelte. A rögzített előadás nyilvánosság számára lehívásra történő hozzáférhetővé tétele engedélyezésének feltételeit tartalmazó jogdíjkezelvényben mind a tételes módon meghatározott, mind a százalékos módon megállapított díjak változatlanok maradtak. Ezen túlmenően a díjszabás a 2009. évihez képest csupán egy, a piaci igények által indokolt változtatást tartalmaz: a zenei szerzők közös jogkezelő szervezetéhez hasonlóan, az MSZSZ-EJI is bevezette az ún. előfizetési tartalomszolgáltatás esetén fizetendő jogdíjátalányt. Ennek lényege: a szolgáltatónak az ügyfél számára előre meg nem határozott számú (korlátlan) hozzáférés biztosítása esetén további, az előfizetési díj meghatározott %-át kitevő jogdíjat kell megfizetni.

Az *Előadóművészi Jogvédő Iroda* és a *Magyar Hangfelvételi Szövetségének* (MAHASZ) 2010. évi, a kereskedelmi célból kiadott hangfelvételnek vagy az arról készült másolatnak su-

gárzás útján, továbbá vezetékkel vagy bármely más hasonló eszközzel vagy módon a nyilvánossághoz közvetítéséért fizetendő előadóművészi és hangfelvétel-előállítói jogdíjait tartalmazó jogdíjkezelésben foglalt jogdíjak mértéke változatlan, vagyis sem az átalánydíjak, sem a tételes tarifák nem emelkedtek. A díjszabás a 2009. évihez képest csak egy változtatást tartalmaz: külön (alacsony összegű) tarifát állapít meg a kizárólag webcast technikával megvalósuló felhasználások esetében.

A MAHASZ a hangfelvételek nem kereskedelmi forgalomba hozatal céljából történő többszörözésének és nyilvános helyen történő bemutatása céljából történő többszörözése után fizetendő jogdíjakról szóló jogdíjkezelésben foglalt jogdíjak mértéke változat-

lan, vagyis a MAHASZ sem az átalánydíjakat, sem a tételes tarifákat nem emelte. A díjszabás a 2009. évihez képest csak néhány technikai változtatást tartalmaz, mint pl. a nyilatkozattételi kötelezettség elmulasztása esetén alkalmazandó kötbér, valamint annak rögzítése, hogy az adathordozóra felírt hangfelvételek lejátszási ideje nem haladhatja meg egy átlagos műsoros CD lejátszási idejét.

A FilmJus Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesülete a filmalkotások nyilvánosság számára lehívásra („on demand”) hozzáférhetővé tétele fejében fizetendő jogdíjakról szóló jogdíjkezelésében 2010-ben változtatott a jogdíjak meghatározásának módszerén: egyfelől a fix tarifákat, illetve jogdíjminimumokat egységes koncepció alapján állapítja meg (a jogdíjak mértéke az egyes filmalkotásokból lehívott műsorpercek számához igazodik), másfelől

pedig, ha a szolgáltató nem szolgáltat adatot a FilmJusnak a lehívott műsorpercek számáról, a filmalkotás teljes hosszát veszik figyelembe. Egyébiránt a FilmJus a fix tarifákat, illetve jogdíjminimumokat a gyakorlatban előforduló tapasztalatokra figyelemmel módosította; ez nem haladja meg az éves infláció mértékét. A filmalkotások analóg vagy digitális hordozón (videoCD, CD-R, CDi, DVD) többszörözött példányonkénti terjesztése után fizetendő jogdíjkezelésében a FilmJus – néhány kisebb, technikai jellegű pontosítást leszámítva – nem módosított. Ilyen technikai változás pl. az, hogy a jogdíj mértékének pontosabb meghatározása érdekében, a kötelezettnek adatot kell szolgáltatnia a hordozó teljes hosszának és a hordozón felhasznált szerzői jogi védelem alatt álló filmalkotás(ok) arányáról.

Dr. Kiss Zoltán

FELMÉRÉS A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK IPARJOGVÉDELMI TUDATOSSÁGÁRÓL

A Magyar Szabadalmi Hivatal az elmúlt évben a VIVACE+ program keretében felmérést végzett a kis- és középvállalkozások iparjogvédelmi ismereteinek, tudatossági szintjének feltérképezése érdekében. A vizsgálat többek között arra is kereste a választ, hogy történtek-e változások a 2005. évi, hasonló célú tudatosság-felmérés óta. A vállalati megkérdezések lebonyolításában a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara területi kamarái, a PATLIB-központok, az ITD Hungary, a Progress Alapítvány, továbbá az adatfeldolgozásban és elemzésben a Magyar Vállalatgazdasági Kutatásokért Alapítvány működött közre az MSZH koordinációja mellett.

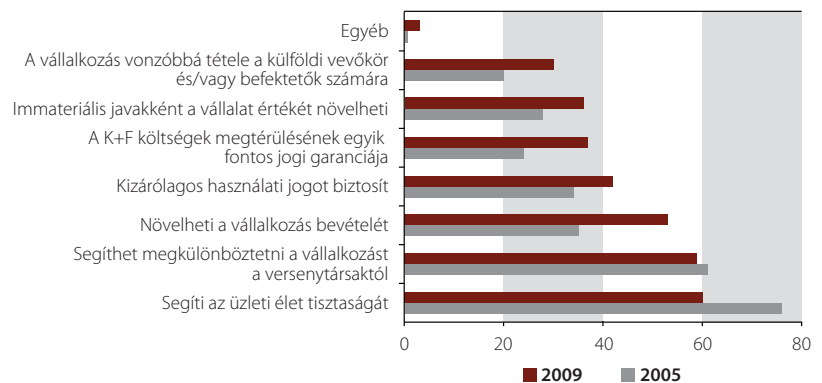
A 2009. évi felmérést az indokolta, hogy a legutóbbi vizsgálat óta eltelt időben számos, kormányzati szintű innováció-ösztönző program indult el, valamint sikerrel folytatódott a kkv-szektor iparjogvédelmi tudatosságát növelő VIVACE+ program, továbbá igény mutatkozott a gazdasági válság hatásainak a megismerésére is. A 2005. évi vizsgálat keretében 405, 2009-ben 403 vállalkozás megkérdezésére került sor.

A kkv-k körében végzett iparjogvédelmi tudatossági felmérés eredményei – a bejelentések számának alakulásához hasonlóan – nem támasztották alá azt a várakozást, hogy a pénzügyi világválság csökkenti a hazai vállalkozások iparjogvédelmi aktivitását. A vállalati vizsgálat szerint 94%-ra nőtt a 2005. évi 92%-ról azoknak a kkv-knak az aránya, amelyek fontosnak tartják a műszaki szellemi alkotások jogvédelmét. Ezzel párhuzamosan emelkedett a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységet végző vállalkozásoknak is az aránya: a korábbi 46%-hoz képest a válaszadó

cégek 55%-ánál foglalkoznak kutatással, termék- vagy szolgáltatásfejlesztéssel.

A vállalatok iparjogvédelmi tevékenysége ugyan érdemben nem bővült, de egyre inkább törekednek az iparjogvédelem nyújtotta lehetőségek jobb kihasználására, illetve az oltalmakat tényleges szellemi vagyonelemekként használják. Növekedett azoknak a cégeknek is a súlya, amelyek fontosnak tartják, hogy termékeiket, szolgáltatásaikat megkülönböztessék versenytársaitól. Az iparjogvédelmi tudatosság fejlődését jelzi, hogy 35%-ról 53%-ra emelkedett azoknak a vállalkozásoknak az aránya, amelyek szerint az iparjogvédelem növelheti a vállalkozás bevételeit. Az iparjogvédelmet, mint a K+F költségek megtérülésének egyik fontos jogi garanciáját – a 2005. évi 24%-kal szemben – 2009-ben a vállalkozások 37%-a említette. A kkv-k 36%-a véli úgy (a 2005. évi 28%-kal szemben), hogy az iparjogvédelem eszközei immateriális javakként a vállalat értékét növelhetik.

Miért fontos az iparjogvédelem?
(az adott kérdésre választ adók százalékában)

Még mindig akadnak azonban tennivalók az iparjogvédelmi tudatosságnövelés terén: a vállalkozások több mint harmadának semmilyen konkrét szellemi tulajdon-védelmi ismerete sincs, és ezek az ismeretek sem mindig helyesek. A kkv-szektor tehát különösen rászorul a szakmai támogatásra. Mindazonáltal a vállalkozások méretével arányosan csökken az iparjogvédelmi bejelentés megtételéhez igénybe vett külső közreműködés (például ügyvivő) igénybevitelének az aránya, amely a megszerzett jog minőségére is hatással lehet, illetve a jogérvényesítési eljárásokat is a legkisebb cégek veszik a legritkábban igénybe. A jogérvényesítés lehetőségeinek megítélése a vállalatméret csökkenésével párhuzamosan romlik.

A szellemi tulajdon-védelmi szolgáltatások (például tájékoztató anyagok és információs adatbázisok) iránti igény tovább növekedett, az internet szerepének gyors növekedésével együtt.

Mészáros Eleonóra

MEGALAKULT A KUTATÁSI ÉS TUDOMÁNPOLITIKAI TANÁCS

A Kutatási és Tudománypolitikai Tanács 2010. február 17-én tartotta alakuló ülését. A Tanács elnöke Bajnai Gordon miniszterelnök, alelnöke Csupaki Gyula, a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöke. Tagjai: Varga István nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter, Hiller Ist-

ván oktatási és kulturális miniszter, Pálinkás József a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Szabó Gábor a Magyar Rektori Konferencia elnöke, Szabó Gábor a Magyar Innovációs Szövetség elnöke, valamint a hazai tudományos és üzleti élet négy prominens személyisége:

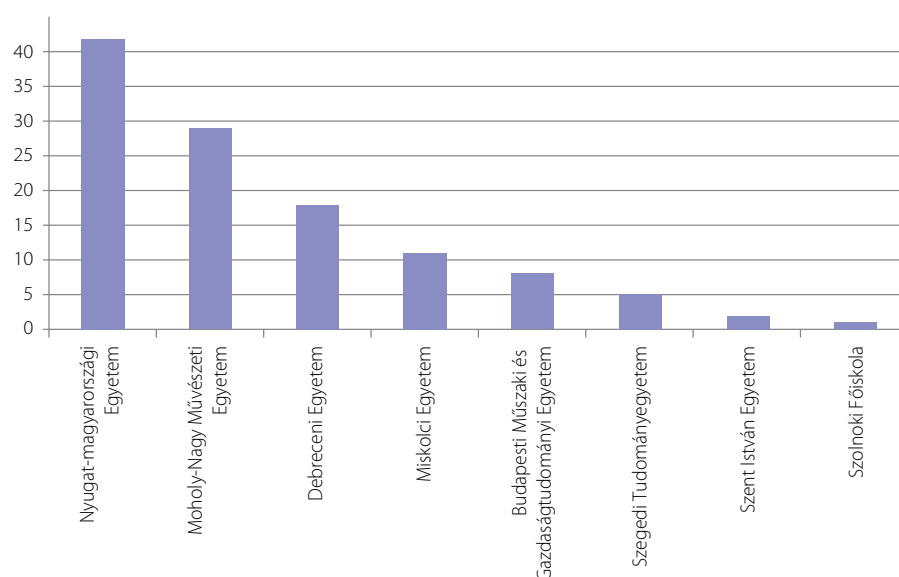
Bogsch Erik, a Richter Gedeon Nyrt vezérigazgatója, Lepsényi István, a Knorr-Bremse Fékrendszer Kft. vezérigazgatója, Somlyódy László, a Budapesti Műszaki Egyetem tanára, valamint Ürge László, a ThalesNano Zrt. vezérigazgatója.

REKORDMENNYISÉGŰ DIPLOMAMUNKA-PÁLYÁZAT ÉRKEZETT

Közel tíz éve pályázat keretében támogatja a Magyar Szabadalmi Hivatal a hazai felsőoktatási intézményekben készített, szellemi tulajdon-védelmi témájú szakdolgozatokat és diplomamunkákat. A pályázatra csak olyan hallgatók jelentkezhetnek dolgozatuk témájának megjelölésével, akik korábban legalább 20 óra terjedelemben hallgattak szellemi tulajdon-védelmi témájú tantárgyat. Amennyiben az adott egyetemen vagy főiskolán nincs szellemi tulajdon-védelmi oktatás, akkor a hallgatóknak lehetőségük van arra, hogy a hivatal tavaszi céltanfolyamán szerezzék meg az alapszintű szellemi tulajdon-védelmi ismereteket.

A hivatal által meghirdetett diplomamunka-pályázatra idén rekordmennyiségű pályamű (116) érkezett, közel 1,5-szer annyian írják szellemi tulajdon-védelmi témában a szakdolgozatukat, mint a korábbi években. A konzulensi munkát és az elbírálást az MSZH szakértői és külső oktatók végzik, akik a hallgatókat dolgozatuk elkészítése során szakmai tanácsokkal segítik. A

A beérkezett diplomamunka-pályázatok felsőoktatási intézmények szerinti megoszlása

sikeres pályaművek 100 ezer Ft támogatásban részesülnek, amelynek fedezetét az MSZH és az Európai Szabadalmi Hivatal biztosítja. A

diplomamunka-pályázat eredményhirdetésére előreláthatóan július elején kerül sor.

Dr. Huszák Loretta

**Hamisítás Elleni
Nemzeti Testület**

„HAMIS ÍGÉRETEK, VALÓDI VESZÉLYEK” BEJÁRJA AZ ORSZÁGOT A HAMIS TÁRGYAK KIÁLLÍTÁSA

2010 tavaszán utazó kiállítás formájában viszi tovább a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület a tavaly decemberben bemutatott „Hamis ígéretek, valódi veszélyek” című nagysikerű kiál-

lítását. A rendezvénysorozat első állomásaként a tárlat *2010. március 31-én és április 1-jén a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamárában* lesz megtekinthető.

látogat el, ősszel pedig a kelet-magyarországi nagyvárosokban kerül bemutatásra.

A kiállítás április végén Pécsre, májusban Székesfehérvárra, június közepén pedig Győrbe

MEGJELENT AZ EUROPEAN INNOVATION SCOREBOARD 2009 JELENTÉS

Az Európai Bizottság március közepén tette közzé az *European Innovation Scoreboard 2009* jelentést, amely 29 mérőszám alapján hasonlította össze az uniós tagállamok innovációs teljesítményét, és négy különböző kategóriába sorolta az egyes tagországokat.

Fontos változás, hogy Magyarország egy osztállyal feljebb került az előző évhez képest, a „mérsékelt innovátoroknak” (*Moderate innovators*) elnevezett harmadik csoportba. Ezt a csoportot Csehország vezeti, Portugália, Spanyolország, Görögország, Olaszország, Málta, Szlovákia, Magyarország, Lengyelország és Litvánia következik a sorban. Hazánk a rangsor

szert az uniós innovációs eredménytáblán a 22-ik helyet foglalja el.

A jelentés letölthető a <http://www.proinno-europe.eu/metrics> weboldalról.

A Magyar Szabadalmi Hivatal 2010. április 19-én középfokú iparjogvédelmi tanfolyamot indít. A képzés 60 tanórás.

Jelentkezési határidő:
2010. április 13.

Jelentkezni és a képzéssel kapcsolatban érdeklődni lehet a (06 1) 474 5548 telefonszámon vagy az anna.szenczi@hpo.hu e-mailen.

MAGYAR FORMATERVEZÉSI DÍJ PÁLYÁZAT 2010

A nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter a Magyar Formatervezési Tanács közreműködésével nyilvános *pályázatot hirdetett* a Magyar Formatervezési Díj elnyerésére. A pályázat célja a kiemelkedő színvonalú formatervezői teljesítmény elismerése.

A pályázatok négy kategóriában – termék, vizuális kommunikáció, terv, diákmunka – nyújthatók be.

A pályázat beadási határideje: 2010. május 5.

A pályázatot egy példányban, kizárólag postai, ajánlott küldeményként, vagy futárszolgálat útján kell eljuttatni a Magyar Formatervezési Ta-

nács Irodájához „Magyar Formatervezési Díj” megjelöléssel ellátva, a következő címre: Magyar Szabadalmi Hivatal, Magyar Formatervezési Tanács Irodája, 1374 Budapest 5, Pf. 552

A pályázati felhívás, valamint a jelentkezési és adatlap letölthető a következő honlapról: <http://www.mft.org.hu>

DESIGN MANAGEMENT DÍJ 2010

A Design Management Díjat a design céltudatos és eredményes használatának ösztönzésére alapította 2009-ben a Magyar Formatervezési Tanács. A díj célja, hogy bemutassa, hogyan segítheti a design alkalmazása és szakszerű menedzselése egy szervezet célkitűzéseinek megvalósítását, eredményes működését, továbbá elismerje ennek kiváló példáit.

mély, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, cég, szervezet, intézmény, amelynek székhelye Magyarország területén van. A díjat elnyerheti bármilyen termelő, szolgáltatásokat nyújtó stb. szervezet, amely a jelen felhívást megelőző öt évben végzett tevékenysége során a design alkalmazásának és/vagy menedzselésének terén példamutató eredményt ért el.

nács Irodájához kell eljuttatni, egy példányban, postai úton, ajánlott küldeményként „Design Management Díj 2010” megjelöléssel, a következő címre: Magyar Szabadalmi Hivatal, Magyar Formatervezési Tanács Irodája, 1374 Budapest 5, Pf. 552.

A jelölések beadási határideje: 2010. április 20.

A díjat jelölés alapján lehet elnyerni. A díjra – a bírálóbizottság tagjain kívül – bárki jelölést tehet. A díjra jelölhető minden olyan jogi sze-

Jelölni a felhíváshoz mellékelni, illetve a Magyar Formatervezési Tanács honlapjáról letölthető (<http://www.mft.org.hu>), jelölő lapon lehet. A jelölő lapokat a Magyar Formatervezési Ta-

A díj odaítéléséről a beküldött dokumentáció alapján a külön erre létrehívott bírálóbizottság dönt.

FORMATERVEZÉSI ÉS IPARMŰVÉSZETI ÖSZTÖNDÍJASOK TÁRLATA

2010. február 4-én ünnepélyes keretek között megnyílt a 2009. évi Moholy-Nagy László

Formatervezési és Kozma Lajos Iparművészeti ösztöndíjasok 2009. évi beszámoló kiállítása az Iparművészeti Múzeumban. A tárlaton 15 fia-

tal formatervező és 15 iparművész ösztöndíjas alkotásai voltak megtekinthetők.

HASZNOS WEBCÍMEK

Magyar Szabadalmi Hivatal	www.mszh.hu
Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium	www.irm.gov.hu
Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium	www.nfgm.gov.hu
Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal	www.nkth.gov.hu
Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület	www.mie.org.hu
Magyar Innovációs Szövetség	www.innovacio.hu
Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO, GENF)	www.wipo.org
Európai Szabadalmi Hivatal (EPO, München)	www.epo.org
Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (OHIM, Alicante)	www.oami.eu.int
Közösségi Növényfajta Hivatal (CPVO, Angers)	www.cpvo.eu.int
Kereskedelmi Világszervezet (WTO, Genf)	www.wto.int

HÍRLEVÉL A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMÉRŐL

A Magyar Szabadalmi Hivatal és a Magyar Szellemijajdon-védelmi Tanács kiadványa

7. évfolyam, 1. szám, 2010. I. negyedév
Megjelenik negyedévenként

Felelős kiadó: Dr. Bendzsel Miklós

Szerkesztőség: Magyar Szabadalmi Hivatal · Magyar Szellemijajdon-védelmi Tanács Titkársága · 1054 Budapest, Garibaldi u. 2. · Telefon: 474-5987
Levél cím: Pf. 552, 1374 · mszh@hpo.hu · <http://www.mszh.hu>

Terjeszti: Magyar Szabadalmi Hivatal

Szerkesztőbizottság:

Dr. Bendzsel Miklós, Dr. Faludi Gábor, Dr. Ficsor Mihály,
Dürr János, Dr. Kiss Marietta, Dr. Kiss Zoltán,
Dr. Penyigey Krisztina, Sztáné dr. Kazai Ágnes

HU ISSN 1785-7767

500 – MSZH – 2010.023